

EFISIENS **Efisienson Vuak Amur**

For fu vek Rom ijia dibur fino ijia fu fas nokarok ga nokarok (4) iji isoin. Fas be iji fu e God ma vierafejo ai Efisis ijia karijo ijiebuon isoin. Regavo be iji fu e Firifaikobuon soin. Revo be iji fu e Korosianko ijiebuon isoin. Regavo be iji fu e Firimonon isoin. Regavo fas igi fu isoinma iji fu e Efisisbuon isoikin bur amur da barkva ijar e iji God ma vierafejo sos kafokafo ijia karinva iji buson fas igi abe dakfuon. Regavo Efisis iji fuka mai ikin be ai Esia guf ijia. Regavo e ijia karijo iji buka sinuom uruvana karkuai vierafej revo buka god kufui iji bu kua Dainano kuavo ijefuon sirimamej. Areme tavan be fu una ai Efisis ijia va juaivasia nokbek (3) ijeg fu ijia fi vuak nijaidian. E Efisiasko e uruvana bu e Jius bakin gavo e Jius kafo buk bu ijia buna besum karioij. Ijefuon For fu ijia vuak nijaidiame kia, Jesu Kuraison duadok ijia e iji Jius bakin ga e Jius iji bu una besum redo iviakma igi e iji bun una Jesu Kuraisna besum afuime besum karikno kiain. Regavo For fu madu uri kia, Noiiji no Kuraison vajat besum ga fur E Bomana nuvuon. Regavo madu noiiji no Godon ar ijin. Regavo Kurais fu tuar besum iji bu abe ar uf ijia ru abesenva ijin. Regavo madu For fu uri vuak be bijame kia, E iji bu Kuraisna besum afuivo iji bu Kuraison barak ijekin.

Efisienson vuak kafokafo For fu isoinma ijin

1:1-2 For fu anadiainma ijin.

- 1:3-3:21 Godon oijmiamo ijiga Kuraisna besum rekfuon ijin.
- 4:1-16 E ma vierafejo iji buka besum oimarknum karikfuon ijin.
- 4:17-5:20 Unam iji nakinma iji e ma vierafejo iji buka uzavo ijefuon vuak.
- 5:21-6:10 E ma vierafejo iji buka buon oijmanamivo agoinamikfuon ijin.
- 6:10-20 E ma vierafejo iji bu Kuraison daro ijia bu Setan ga efuon funa oijo iji asidiakfuon ijin.
- 6:21-24 For fu una radkma iji anadiainma ijin.

For fas iji fu isoim e Efsisko nijainma ijin

¹ Fas igi For nar isoiv. Regavo fun Godri na imut bijieme daro mienma ijefuon na e afasor fuon rene Jesu Kuraison vuak ma iji abe e roin kuardiaoij. Ijefuon nar fas igi isoim e iji ja ai Efsis karine God ma vierafeknum vo giriesame unam fuon ijia kegoijo iji nijjav.

² Regavo na sirimamega God Asoinuvuon ijiga E Bomana Jesu Kurais fu jon oifian abene ma rediaknum mukorigia samuagdiaga ja afuime karikfuon.

Noiji no Kuraison agan ijefuon God fu kaven nuvuon daro miamo ijin

³ No God E Bomana nuvuon Jesu Kuraison Asoij iji aroik. No Jesu Kuraisna agan besum renva ijefuon God fu fuon ma iji fu varur gufia nainma iji fum efkin vajuom. Regavo iji fu vajuomo iji fu kaven nuvuon daro miam.

⁴ Regavo God fu moikigi fu vek ba amarenma ijia fun Jesu Kuraison duadok ijia no kege unuoga no una efun rekro vierafen. Fu vierafero no nifak fun ijia no e akai re vo madu noba ise kafe rekro fu ijeg vierafen.

⁵ God fu no bomana oijmuinma ijefun fun usuibe ijeg vierafero fu no ke arir unuikin no una afijaf rega Jesu Kurais fu no karaunuokro fu iji vierafen. Regavo iji fun Godri fun vierafenma ijia ga fu oi maikfun ijia fu ijeg ren.

⁶ Ijefun noka bomana God aroik. Ijefun maiji fuka unam ma bomana iji nuvuifun rene Farifun besum fu oijmamo iji abe efin no muin.

⁷⁻⁸ Regavo Jesu Kurais fu kuros kaf ijia fu guame kavuan fun fu arinma ijia fun no karaunuin. Regavo fun fu no ma reduomo iji fuka ma bomana ijefun fu ise nuvon guome aren. Regavo Godon vierafenma iji fuka ma bomanak.

⁹ Ijefun fun usuibe vierafe fun ijia jame ire fok kanaufu baren. Regavo fuba migegare kege samafren gavo fu kege sauim rein. Regavo iviakma fu Jesu Kuraison duadok ijia unam iji fu abe sauinma iji abe samafren.

¹⁰ Regavo tavan radkma iji abekma ijia God fu irerag fu rekafa vierafenma iji fu rekfun. God fu vierafe fu ire fok fu amardianma bu moikigia ga varur gafia naoivo iji kege una besum uniam Jesu Kurais abe unaga fur nigen rene ire fok samuagdiakafa fu ijeg vierafen.

¹¹ Ijefun God fun vierafe fun ijesugin javknum ire fok amardiam. Regavo madu fun fun vierafenma ijia fu usuibe no kege unuin. Fu vierafe fu no kege unuikin no Jesu Kuraisna

agan besum rene una Godon e rekafa fu ijeg vierafen. Regavo fu ik amur ijia fu no kege unuinma iji fu anej ma ijefuon kege unuin.

¹² Regavo noiiji no efuon amur Jesu Kurais ma vierafen. Regavo God fu vierafe fu no kege unuoga no fuon sanainma iji abe oga e fok bu ijia guome una God aroikro fu ijeg ren.

¹³ Regavo madu ja Godon vuak ma iji ja mukoi fai ga ja Jesu Kurais ma vierafenva ijefuon vuak ma ijar ja karauniam. Regavo tavan iji ja Jesu Kurais ma vierafenva ijia God fu Kaven Akai fuon fu usuibe kege vajiakafa kiainma iji fun kege oijon ijia anf igeg namdiain.

¹⁴ Regavo God fun Kaven Akai fuon kege oin-uvuon ijia anf igeg namduin. Ijefuon no anf ijia game vierafero God fu no fun kege efuon rene aferduo una unam ma karivako ijia unuin. Regavo God fu ijegrenma ijefuon iviakma eraneb bun una Godon e rejo iji buka fu aroiknum if fuon abe ajiev.

For fu e Eftsisko ijiebuon sirimamenma ijin

¹⁵⁻¹⁶ Ijefuon irerag fok God fu jon renma na ije-fuon fuon oimarknum sirimamej. Regavo madu na jon izeg ja E Bomana Jesu Kurais ma vierafejo ijigam izeg ja Godon e iji ja oijmiavo iji fuka ma bomana rena na iji fain. Ijefuon na tavan bog naka joifuon God on oimarvo ga madu naka tavan bog joifuon God sirimamej.

¹⁷ Regavo na E Bomana nuvuon Jesu Kuraison Asoij iji sanainma ijekma kaf gufia fino ijefuon sirimamek. Na sirimamene kuaga Kaven Akai iji

fu ja ifejdiaga ja God fu e izekin iji ja mukorigia game vierafeknum ga fu mukoi vierafek.

¹⁸ Regavo na madu joifuon sirimamega Kaven Akai ijar nigen jon kege samafrediaga ja ire ma iji God fu joifuon rediamo ja iji mukorigia giame vierafek. Regavo madu Kaven Akai ijar nigen jon kege samafrediaga ja izeg Godon ma rediamon iji fu efkin vajiamon iji mukorigia giame vierafek.

¹⁹⁻²⁰ Regavo eraneb no fu ma vierafejo iji fu daro fuon ma gigikin ijia ifejuduoknum vo samuagduom. Regavo daro iji fu iviakma no ifejudo ga samuagduomo iji God fu daro besum ijia Jesu Kurais kuamga fu una urin. Areme fu kuamga Jesu fu varur gufia ajieme imut maink fuon ijia daro abe fin.

²¹ Regavo Jesu Kurais fu iviakma fu anera kafo bu varur gufia ire fok samuagdiavo iji fur samuagdiam. Regavo e iji bu iviakma ga rad bur moikigi samuakuai bu daro abe karinva iji fok fur samuagdiam. Regavo Jesu Kuraison if fu abe ik fuon reoino iji fu iviakma fu ijeg nam vo tavan bog fu ijeg navak. Regavo fu if kafo izekin ijieb iviakma moikigia vo rad if fuon asim gafa ajie vakma bakin.

²²⁻²³ God fu Jesu Kurais daro mamga fur ire fok samuagdiain. Revo madu God fu Jesu Kurais abe unamga fu sos ijefuon nigen ren. Revo eraneb no Jesu ma vierafene sos ijia besum afuivo iji no Jesuon vajat ijin. Ijefuon fun e besum Jesur koikfuon fine ire fok moikigia ga varur gufia naoivo iji samuagdiaknum e iji no sos ijia besum afuivo iji samuagduom.

2

Non aoinva igekin gavo Godri Jesu Kuraison duadok ijia karaunuinma ijin

¹ Usuibe ja karine ruainva iji kaven jon bu Godon nifak ijia buka aoin. Ijefuon maiji ja God jaba mukoi igame ka ise kafokafo reoin.

² Ja unam ise ijin jajiame e moikigia bu karine ise kafokafo reoijo jak ja ijeg reoij. Unam ijeg ja kari ruainva iji ja kaven ise iji fu fine varur gufi samuamo iji igain. Regavo kaven ise iji ja igainva iji fu iviakma fu moikigia fine e iji buba God igavo iji samuagdiam.

³ Regavo e fok bu usuibe izeg bu kegoinva iji no madu non unam besum ijeg reoij. Regavo madu noka vajai nuvuon ijefuon vierafenma ijia jajiame reoin. Regavo ni vierafe God fu ise nuvuon no kegoinva ijefuon fu no kam e fok bu moikigia oijo ijiena unam besum ijia vajai fian vajuoga no vajai fian abek.

⁴⁻⁶ God fuka no bomana oijmuinma ijefuon fu nuvuon oifian bomana aben. Fu oifian abe guok kaven nuvuon buka aoin ijefuon maiji no fu noba mukoi igain. Regavo fu vierafe fuka no ma reduokafa fu ijefuon no karaunuoma no Jesu Kuraisna besum una uri funa agan besum ren. Regavo iji Jesu fu renma iji kaven nuvuon bun aoinva ijefuon fu kuoma no una urin. Areme God fu no kege unuoga no Jesu Kuraisna besum una uri funa kaf gufia karij.

⁷ Regavo God fu ijegrenma ijefuon maiji fu e fok nijaidiaga bu fuon izeg fu e mardiamo iji giakafa fu ijeg ren. Regavo madu God fu vierafe fu e fok

nijaidiaga bu izeg fu Jesu Kuraison duadok ijia e fok no oijmuinma bu iji gakafa fu ijeg ren.

⁸⁻⁹ God fu ja mardiamo ijefuon fu jon ja fu ma vierafejo ijia giame ja karauniain. Regavo God fu ja karauniainma iji fum fur efkin ja karauniain. Regavo jar ire ma kafo fuon renva ijefuon fu ja karauniainma bado jab ijeg aroikarame kuaikfuon.

¹⁰ Regavo God fu Jesu Kuraison duadok ijia no amarduoma no una e iviamkor ren. Regavo fun usuike ijeg vierafenma ijefuon noka uri unam ma ijesugin jame karioknum vo ire kafokafo no reokva noka ma ijesugin reok.

Jesu Kuraisri e fok aferdiame agan besum renma ijin

¹¹ Regavo ja e Jius bakin iji ja bu nafenva ijia izeg ja amur kegoknum karioinva iji jabe vierafen? E Jius iji bu vajat surif buon kania ufume Godon anf nainva ijiebu ja kia jaba maturainvano kiain. Ijefuon maiji jaiji jaba Godon anf iji e Jius bu nainva iji jaba vajai jon ijia nain.

¹² Regavo ja usuike tavan besum Jesu Kurais jaba mukoi vierafen. Jaba Godon e iji fu usuike kege uniaima igegrenva ijefuon jaiji ja e Jius bakin igeg kari ruain. Jaba Godon Akai iji fu usuike efuon ijiena iganamikafa fu kuainma iji guf ijia kari ruain. Regavo ja moikigia jaba God vierafeknum karioin. Regavo madu ire ka ma mamkanuk kafo God fu rad jon rekuon iji jaba vierafeknum kari ruain.

¹³ Usuike ja God samaij ijia jaba kari ruain revo jaka aibe ijia karioin. Regavo iviakma jaka Jesu Kuraisna besum mazim karin. Revo jaiji fu Jesu

Kuraisri kuros ijia guame kavuan fuon fu joifuon arinma ijia fu ja aferdia una Godna besum mazin.

¹⁴ Fun Jesu Kuraisri koikfuon no aferduome una unam no afuim kariokfuon ijia unuin. Fu e Jius iji abevo e Jius bakin iji aferduome una besum unuomga no agan besum rene karioij. Regavo fun Jesu Kuraisri kuros ijia guame azi iji bu bukuruvga no nuvuon junamime karioijo iji fun buja koren.

¹⁵ Regavo madu fu e Jiusbuon akai kafokafo bu name igiavo iji kege tuase koren. Areme e uifarif fuon iji no ataseme karinva iji aferduome una aganfuon iviamkor amarme unuin. Regavo iji fu renma ijia fu e agan nokarok (2) iji no nuvuon junaminva iji aferduo besum unuoma no afuime karin.

¹⁶ Regavo e Jius iji abevo e Jius bakin iji bu buon zienamiknum junamivo iji fun Jesu Kuraisri unam ijin abe iserekafa buifuon kuros ijia guain. Fu kuros iji fu guainma ijia fu bu aferdiame una Godon agan besum ren.

¹⁷ Regavo Kurais fu ruainma iji fu vuak ma iji no afuime karikfuon iji abe e fok kuardiakafa ruain. Vuak iji fu abe ruainma iji fu e Jius bakin iji aibe ijia karioinva ijigam e Jius iji bu God samai ijia karioijo iji kuardiakafa ruain.

¹⁸ Regavo fun Kuraisri e fok nuvuifuon unam amaren. Ijefuon iviakma e Jius bakin iji abevo e Jius iji no Kaven Akai ijar ifejduoga no God Asoinuvuon ijefuon nifak ijia ruak.

¹⁹ Ijefuon e Jius bakin iji iviakma ja una e ni kafo ga e ai binoko bakin. Regavo ja Godon afijaf

renva ijefuon ja efuon ijiena agan besum rene karin.

²⁰ Regavo jak madu jaiji Godon ar iji fu tuar azan ijia name kuniai kiriaima ijin. Ar ijefuon tuar iji e iji bu Godon vuak vierafene kuaivo ijiga e afasor iji bu Kuraison vuak abe kuaimoijo ijin. Regavo tuar uf iji ar fok kunaime manino iji fu Jesur.

²¹ Fu kunaim manine ifejdakok ar iji fu E Bomania ijefuon ar akai igeg datura uri arir manin.

²² Regavo jak madu ja efuon fok ijiena jaiji ja Jesuna ar bu sainva igekin. Jaiji ja ar iji God fu Kaven Akai fuon kuaga fu fuifuon ijia tavan bog fino iji bu savo ijin.

3

For fu e Jius bakin ijiebuon ik reoinma ijin

¹ Na For na e be Kuraison ik reoijo. Regavo iviakma na dibur igia fijo ijefuon maiji na joisina e roin kuardiamе kia, Ja e Jius bakin iji ja Godon eno kiav.

² Regavo jaka fainva ijin God fu na ma redieme ik igin mienma ijefuon na jon ma ijefuon ik reoij.

³ Regavo fun Godri fuon vierafenma sauivkin iji na nijaidien ga vuak iji nan amur ijefuon ukakbe isoime ja nijaiin.

⁴ Ijefuon ja vuak irerag na isoinva iji mukorigia dame giakva ja Jesu Kuraison sauivkin iji na kuaivo iji giame vierafek.

⁵ Ur God fu ire fuon sauivkin iji fuba abe e fok usuibe kari ruainva iji nijaidiain. Regavo iviakma fu koikfuon Kaven Akai fuon kuamga

fu ire sauivkin fuon iji abe samafren. Fu ire sauivkin iji abe samafrega e ijiga e vuak fuon vierafene kuaivo iji bu Godon ire sauivkin iji gain.

⁶ Regavo Godon ire sauivkin iji fu abe sauinma iji God fu Farifuon Jesu kuama fu ari ise nuvuon ijefuon guain. Fu ijegrenma ijefuon maiji fu vierafe fuka e Jius bakin iji abevo e Jius iji kege una agan besum rene uniak. Areme fu kiaga bu unam ma karivako iji God fu Jesu Kuraison duadok ijia miakno kiainma bu iji abekfuon.

⁷ Regavo God fu na ma rediema ijefuon fu na imut bijieme daro miema na fuifuon ik rene vuak fuon ma iji abe e roin kuardiaoin.

⁸ Regavo Godon e fok ijiebuon uf ijia na vierafega naiji naka ma e ikin bakin. Regavo God fu na ar arendieme kiemga na Jesu Kuraison vuak ka ma iji fu kanafuinma ijin abe e Jius bakin iji kuardiain.

⁹ Regavo fun God iji fu moikigi ga varur gufi amardiainma ijar usuibe juaivasia bare ruainma ijia fu koikfuon ire sauivkin fuon iji ba abe samafrena e fok bu gain. Regavo iviakma ik nun be na rexfuon iji na e fok nijaidiaga bu unam izeg God fu ire sauivkin fuon iji fu abe samakaf mimatamo bu iji game mukoi vierafek.

¹⁰ Regavo madu iviakma God fu vierafe fu e iji bu Jesu Kurais ma vierafejo ijiebuon duadok ijia fu ire sauivkin fuon iji abe samafrekafa fu ijeg vierafen. Fu samafrega anera fok bu daro abe varur gufi samuavo iji bu ire sauivkin fuon iji gakafa fu ijeg vierafen. Regavo anera ijieb unam ma iji kafokafo God fu reno iji bur mukoi giame

vierafek.

¹¹ God fun ik amur gamia ijeg vierafene ken. Ijefuon iviakma fun E Bomana nuvuon Jesu Kuraisri Godon vierafe ijin abe samakaf ijia mimitain.

¹² Regavo noiiji non Jesu Kuraisna agan besum ren revo madu non fu ma vierafejo ijefuon no Godon nifak ijia no vakuai noba nuanamik revo no zinunba vak.

¹³ Regavo e-e naka ejafiame kuardiavno jab igi na joifuon vajai fian abejo ijefuon bomana oifian abek. Regavo igi na vajai fian abejo iji na rad izeg ja Godon sanainma iji fateroin abekuai na iji joifuon vajai fian abej.

For fu e Efisiskobuon sirimamenma ijin

¹⁴ Ijefuon na ato same Asoinuvuon varur gufia fino ijefuon sirimamej.

¹⁵ Regavo fun fur agan kafokafo eraneb bu fu ma vierafejo varur gufia karinva iji abevo moikigia karinva ijiebuon Asoi besum ijin.

¹⁶⁻¹⁷ Na Godon sirimamega fu daro fuon ka ma darokin ijiga sanainma fuon ijia fu Kaven Akai iji kuaga fu oijon guf ijia daro miak. Fu daro miaga kaven jon buka darokma kariknum vo ja ma vierafejo ijefuon Jesu Kurais fu oijon ijia tavan bog fivak. Revo na sirimamega irerag kafokafo ja reokva jaka unam oijmanamivo ijesugin vierafene reok.

¹⁸ Ja ijegrenki ja uri Godon e fok ijiena besum izeg Jesu Kurais fu ja ka ma bomana oijmiainma iji mukorigia game vierafek. Revo Kurais izeg fu e fok igi no oijmuinma iji anej ga garin iji fuka bakin ijefuon fu erar mingakma bakin.

19 Iji fuka ma God izeg fu e oijmiamo iji fu erar mukorigia game vierafenma bakin. Regavo no joifuon sirimamega ja koikjon uri unam izeg Jesu Kurais fu ja oijmiamo iji mukorigia game vierafek. Regavo na sirimamega Godon ma iji fok fu oijon ijia rare vo madu jaka fu aikin rek.

20-21 Regavo noka God aroik ijefuon maiji daro fuon fu oinuvuon ijia ikreno fuka ma bomanak. Ijefuon ire kafo noba fu kuakuai vierafenva ijiga no giavo bakin iji fuka kege vajuom. Ijefuon eraneb no Godon sos ijia besum afuiknum vo madu Jesu Kuraisna agan besum renva iji noka tavan bog God dab aroiknum karivak. Mare.

4

E iji Jesu Kurais ma vierafejo bu agan besum rejo ijin

¹ Naiji na e be E Bomana ijefuon ik reoijo ijefuon iviakma na dibur fij. Ijefuon nar ja ejafiame kiavno ni uri unam God fu vierafe ja ijia karikfuon fu kiainma ijia karivaf.

² Regavo ni nakikmazak e soigin rene kabuaik-abuaikin igia oi mafaima kaifjon ijiena oij-manamiknum kariof.

³ Regavo fun Kaven Akai ijar unam izeg no oi besum rene kariokfuon iji abe muin ijefuon jaka ijeg giriesame kariof. Ja ijegrekva jaka afuime kariokfuon.

⁴ Regavo e fok jaka Kaven Akai besum ijesugin abenva ijefuon jaka besum ren. Regavo ire

besum ja abe ni guria abedeme vierafeknum kar-iokfuon iji God fu no karaunuokfuon ja ijesugin vierafek.

⁵ Regavo ni vierafe E Bomana nuvuon fuka besum ijesugin ga nuvuon no ma vierafejo iji fuka besum ijesugin. Regavo madu no bu kege Godon if ijia do ruarduinva iji bun e besum Jesuon if ijia kurame do ruarduin.

⁶ Regavo God fuka ma besum ijesugin ga fu e fokbuon Asoij ijin ga fur fuonkua e fokbuon E Bomana rene bu samuagdiam. Regavo madu fur e fokbuon oi guf ijia fine samuagdiako bu ire fok fu kuardiamo ijia jame reoij.

⁷ Regavo iji fuka ma E Bomana nuvuon fuka besum ijesugin. Regavo Kurais fu ik kafokafo kege e besubesum no vajuin. Areme fu madu daro muoga no ik kafokafo ijin reoij.

⁸ Regavo buk akaij ijia kafar be bu isoinva iji bu ijeg kuai,

Fu varur ma kaf ijia ajie vainma iji fu e kafo aferdiame ijia vain. Areme fu uri efuon ire ma kafo efkin kege vajiain.

⁹ Regavo vuak iji bu kuai, Fu varur kaf gufia ajie vainmano kuaivo ijefuon maiji irerag? Ijefuon maiji Jesu fu ur moikigia ari kekome guamga bu abe mako guf ijia unain. Regavo rad fu varur ma kaf ijia ajie vain.

¹⁰ Ijefuonvo e besum iji ari ruainma ijar una madu ajieme varur kaf iji asime vain. Regavo fur fine ire fok moikigia naoivo iji abevo varur gufia naoivo iji samuagdiam.

¹¹ Regavo fun e ijar koikfuon daro fuon iji efkin kege e kafokafo vajiain. Regavo e roin fu ke

uniame kiamga bu afasor rene vuak fuon abe oin revo e roin fu ke uniame kiamga bu Godon vuak vierafene e kuardiaoij. Regavo madu e roin fu ke uniamga bu Godon vuak ma iji abe e roin nijaidiav. Regavo e roin fu kega bu e iji God ma vierafejo ijin samuagdiaknum vuak nijaidiav.

¹² Fu vierafero fu ijegrenki Godon e fok eraneb bu Jesu Kurais ma vierafejo iji bu daro abe mukorigia kanafume samuaknum fuifuon ik re vakafa fu ijeg ren. Regavo iji fu renma ijefuon maiji fu vierafe bu efuon mukorigia ifejdiaga bu unam fuon ijia bu e darokin rene karikafa fu ijeg ren.

¹³ Regavo ire ma iji Jesu fu efkin vajuomo ijar no kege besum unuoga no oi besum revo vierafe besum abe Godon Farif iji ma vierafek. Areme no uri e darokin igegrene Jesu Kurais mukorigia game vierafekin no fu aikin rek.

¹⁴ Ijefuon noba una madu am ukakna igeg vierafek. Regavo noba ire vanag iji bu saof azan ijia naoikok buibur ijar bu kam ufime unam kafokafo ijia oijo ijeg noba rek. Ijegvo noba karine e ir kufuikin ijiebuon vuak kufui iji bu nijaiduovo iji faik. Ijefuon maiji e iji kufui reoijo iji bu e biesiako bu unam ma ijesugin kegoijo bakin revo bu afikin uruvana biediav.

¹⁵ Ijefuon noba ijegrek revo noka vuak ma ijesugin oijmiam kaifnuvuon kuardiaok. Regavo Kurais fu sos nuvuon ijefuon e nigen ijin. Ijefuon noka uri unam kafokafo ijia izeg fu kegoino no madu noka uri giriesame ijeg kegokfuon.

¹⁶ Fun fur vajai nuvuon kafokafo kege besum samuam. Regavo ni vierafe vajai ijiebuon besum

afuime ik buon rejo ijefuon bu vajai iji biduako fu oin. Ijegvo e fok no madu no nuvuon oij-manamikva sos nuvuon fu ofrene e darokin igeg rek.

Kurais fu no karaunuoma no una e iviamkor rena ijin

¹⁷ Na E Bomana ijefuon if ijia ja ejafiame kiavno jab una e iji bu God ba vierafeknum karioinva iji matiak. Ijefuon maiji e iji bu unam ijekin ijia kari ruainva ijiebuon vierafe iji fuka ma buze ijesugin ga nigen buon fuka samafrenma bakin.

¹⁸ Regavo e ijekin iji bu unam iviamkor iji God fu e kege uniamo ijia bu ar kafar kafo abekva bakin. Ijefuon maiji e ijekin iji bu ire ma kafo bu vierafenva bakin. Regavo madu buka ada girme Godon vuak iji ba faikuai vierafen.

¹⁹ Ijefuon buka unam iji barubara fudainamivo iji vierafeknum unam ise ijekin iji reoij. Regavo madu bu vuak ise kafo kuaiv ga ire ise kafo rega bu jufdiakfuon iji bu juvo bakin. Bu ijegrejo ijefuon buka tavan uruvana ise kafokafo rekuai vierafej.

²⁰⁻²¹ Regavo jaiji ja e iji bu Kuraison vuak nijaidiavo iji bu unam ise ijekin kafo buba nijaidiain revo naka ma vierafega bu Jesusina bun kuardiava jan fain. Regavo madu ja efuon rena ijefuon bu vuak fuon ma iji abe nijaidiain.

²² Ijefuon ni unam usuikor iji ja ijia kari ruainva ijin giame nui gafiaf. Ijefuon maiji unam usuikor ijar ja kam arafiriain ga ja kam karoimga ja uri unam ise kafokafo rekuai vierafeoin.

²³ Ijefuon ni nigen jon ga oijon ja vierafejo iji kege una God vajaga fur kege iviamkor amardiak.

²⁴ Regavo jaiji fun Godri kege una fu aikin amare uniaimado ja e akai rene unam fuon ma ijia keok. Ijefuon ni uri una e iviamkor igegrene kariof.

²⁵ Ijefuon noba una kufuimeok gavo noka vuak ma ijesugin kuaik. Ijefuon maiji e fok noka Jesu Kuraison agan ga vajai besum renva ijefuon noba nuvuon biesuanamik.

²⁶ Regavo ja kaifjon kafona ire kafofuon zienamikva iji jab ziem oine tavan nakik revo nika migegare uri kaifjon ijiena vuak kuaim imut kenamif. Regavo jab zazaike zien jon ijar uri bomana rene ja kam ise kafokafo rek.

²⁷ Regavo jaba ijegrekva iji ja Kaven ise Setan ar aremdaga fu ja kam ise kafo rekfuon.

²⁸ Regavo e iji bu tavan bog niesaoijo iji buba una madu niesakuai vierafek. Regavo buka daro buon ijia giriesame ik renkin bu koikbuon biduanamiknum vo e iji bu sinuom bakin isema karijo iji ifejdiakfuon.

²⁹ Regavo madu vuak jon ja e roin kuardiavo ijia jab vuak ise kafo kuaik. Regavo nika vuak ma ijesugin kuaiga e iji bu ja fazdiavo iji vuak ijar bu ifejdiaga bu daro abene una biom ma vierafek.

³⁰ Regavo jab oine uri vuak ise kafo kuaim Godon Kaven Akai iji oifian mak ijefuon maiji Kaven Akai iji fu oijon ijia fin. Regavo madu fu Kaven Akai ijar anf igeg jana namdo rad tavan ijefuon ruakma God fu ja karauniak.

³¹ Ijefuon ja oi ise vierafejo ijigam zienamivo ijigam ire kafofuon deajin abejo iji nika kege

gareg koref. Regavo madu ja kaifjon ijiena musikuaivo ijigam buisina vuak ise kafo isuar kuaimoijo iji nika aref. Regavo madu kaifjon ijiebuon oi isema ja vierafejo iji nika kege gareg koref.

³² Regavo nika kaifjon iji tavan bog ma rediame buon oifian abef. Regavo izeg God fu Jesu Kurais duadok ijia fu ise jon giame aremo ijeg ni jak una kaifjon ijiebuon ise iji giame aref. Regavo jab ise ijefuon afikin iji barenma iji kege una ruak.

5

Sanainma ijia kariokfuon ijin

¹ Regavo ni vierafe jaiji jaka Godon afijaf ga fuka bomana ja oijmiamon. Ijefuon ni uri giriesame makai fuon ijia javaf.

² Regavo jon ja nakikmazak karivako ijia nika unam izeg Kurais fu no oijmuinma ijeg jak kaifjon oijmias. Ijefuon maiji fu no ifejduokafa vierafene areko bu fu kanain. Regavo fu guainma iji fuka isuf udi mukor ijar utuame ajie vakga God fuka isuf ijin faime oimaren.

³ Regavo jaiji jaka Godon e ren ijefuon jab uri siroj igegrene barubara ok. Regavo madu jab uri sinuom ga mon rareme jasugin kareoknum vo vuak ise kafokafo kuaimoijo. Ijefuon maiji ire ise ijekin iji e Godon Akai oijo iji buba reok.

⁴ Regavo madu jab uri ir jon ijia vuak ise ka muigin kafo kuaik vo barasina ga barusina jab kuaiknum e roin ke varaimene kimok. Ijeg jab revo nika tavan bog ir jon ijia una Godon oimaref.

⁵ Regavo vuak igi na kuardiakrejo iji fuka mano ni mukorigia faif. Erar fu sinuom ga mon iji bomana oijmiaknum uruvana vierafeno iji fu e iji bu God kufui iji sirimamejo fu ijeg ren. Revo erar bu oifuon ijia ire ise muigin iji vierafeoino ga barubara fudainamime unam ise rejo e iji buba una e iji God ko Kurais bu oibuon iji samuagdiavo ijiena mazim karik.

⁶ Ijefuon jab uri zazaima una e iji bu kuai unam ise ijekin iji bu mano ijeg kegofno kuaivo ijiebuon vuak kufuij iji faik. Ijefuon maiji God fu e ijeg ise reoijo iji fu kam arafiriak.

⁷ Ijefuon ni e ijekin ijin mukorigia giame agordiaf.

⁸ Ja usuibe jaka nakinma ijia kari ruain gavo iviakma jaka una E Bomana ijefuon e renva ijefuon jaka una sanainma ijia karij. Ijefuon ni uri e iji bu sanainma ijia karinva ijeg kariof.

⁹ Ijefuon maiji ja sanainma iji abe kariokva e fok buka unam izeg ja ire ma ijesugin reoknum karijo iji giak. Regavo madu bu izeg ja unam ma ijia kegoknum vo vuak ma ijesugin kuaimoijo bu iji samakaf giakfuon.

¹⁰ Ijefuon unam kafo ja rega E Bomana fu jon oimarkfuon iji ni koikjon giriesame nisaif.

¹¹ Regavo ja e iji bu unam nakinma ijia kariknum ire ise kafokafo reoijo iji jab jajiamme buna ijegreogavo nika mukorigia agordiaf. Regavo nin Godon sanainma iji abe e iji bu unam nakinva ijia kegoijo ijia nijaidiaga bu koikbuon ise buon bu renva iji giame vierafek.

¹² Regavo unam ise kafokafo bu isuar sauime reoijo iji fuka ma ire juvkin ijefuon noba uri vuak

ijin kege kuaimok.

¹³ Regavo ja ire ise fok isuar sauime reoijo iji kege sanainma ijia samafrekva ja unam ise ijiebuon anej ma iji giakfuon.

¹⁴ Ijefuon maiji fu sanainma ijar ire ise kafokafo no sauime reoijo iji fur kege samafrek. Regavo dua be bun usuike roinva iji fu ijeg kuai, E iji ni turanamime urif. Regavo madu e iji ja aoinva iji ni una uriga Kurais fu ja aferdia sanainma ijia uniak.

¹⁵ Ijefuon nika nakikmazak jon ja karivako ijia mukorigia samuanamiknum kariok. Regavo jab uri e iji buba mukoi vierafenva ijeg kariok.

¹⁶ Regavo iviakma moikigia fuka ise ijar raren ijefuon ni giriesame tavan jon iji kege ire ma ijesugin mimatame reoknum vo Godon vuak iji nijaidiaf.

¹⁷ Regavo jab uri nigen iserenva igegreok revo nika irerag E Bomana fu joifuon vierafenma iji giriesame nisaif.

¹⁸ Regavo ja do kugi iji ine nigen iservo iji nika aref. Ijefuon maiji do kugi ijar unam jon ja ma karivakfuon iji kam arafiriak. Revo nika Kaven Akai ijar abega fu tavan bog oijon guf ijia rare ga fur ijia fine ja samuagdiaf.

¹⁹ Regavo ja jon besum afuime oimarvo ijia ja E Bomana iji aroime fu dua Sams ga dua akai ga dua kafo no fu urukafakva iji nika oijon fok ijekma urukafaf.

²⁰ Regavo nika E Bomana nuvuon Jesu Kuraison if ijia ire kafokafo ijefuon tavan bog God Asoinuvon ijin oimardaf.

Barubara bu buon samuanamikfuon ijin

²¹ Regavo ni Kurais ja igame abe E Bomana kuame nidoivo ijeg una jon iganamime nidoenamif.

²² Regavo bara iji ni E Bomana iji ja igame fu nidoivo ijeg ni una madu barufjon igiame bu nidosiaf.

²³ Ijefuon maiji Kurais fu sos ijiebuon e nigen rene bu samuagdiamo ijefuon unam besum ijeg vo baru iji fu daro nado fur e nigen rene bara fuon samuak. Regavo e iji bu Kurais ma vierafejo iji fun karauniainma ijefuon bun una Kuraison vajat ren.

²⁴ Ijefuon ni unam izeg e sos iji bu Kurais igavo ijeg bara iji fuk una barufuon ijesugin nidoime irerag fok fu kuardamo ijin igiak.

²⁵ Regavo baru iji ni igi faif. Kurais fuka e sos fuon iji bomana oijmainma ijefuon fu vajai fuon abe buifuon guain. Ijegvo baru iji jak barafjon ijesugin mukorigia oijmiaf.

²⁶ Regavo Kurais fu efuon ijiebuon guainma iji fuka vajai fuon abe isuf igeg God baroidain. Regavo fu e iji bu fu ma vierafejo iji kege una e akai igeg uniakafa vierafen. Ijefuon fu ja do ruardiainma ijiga ja uri vuak fuon ma vierafenva ijar fun ise jon iji somdiain.

²⁷ Fu ijegrenma ijefuon maiji fu efuon ijiebuon unam iji amaren. Regavo fu vierafe buka maturai ga e akai rene nifak fuon ijia e ise renva bakin igeg irekfuon fu iji ijeg ren.

²⁸ Ijegvo efarif iji fuka vajai fuon fu oijmamo ijeg una barafuon iji madu mukorigia oijmak-

fuon. Ijefuon maiji a baraon oijmamo iji a vajat on ijin oijmamo igekin.

²⁹ Regavo ni vierafe fu erar vajai fuon game uzakma bakin revo fuka tavan bog vajai fuon samuaknum ire vajak. Ijegvo Kurais fuk unam besum ijia fu e sos fuon iji fuka mukorigia samuagdiam.

³⁰ Ijefuon maiji noiiji non funa vajai besum renva ijefuon fu no samuagduom.

³¹ Regavo ja buk akaij ijia dame gakva iji bu ijeg isoime kuain. Ijefuon baru iji fun asie ga asoifuon areme una bara fuon abe are no barakin iji bun vajai besum rene karivak.

³² Regavo vuak iji bu buk kafar ijia isoinva ijefuon anej ma iji fu vek ija sauim nam. Regavo vuak iji nan game vierafen revo vuak ijefuon maiji fu Kurais ga e iji bu fu ma vierafejo ijiebuon kuaim.

³³ Regavo madu vuak ijefuon maiji fu joisina kuaim. Ijefuon e baru besubesum fuka vajai fuon fu oijmamo ijeg una bara fuon mukorigia oijmakfuon. Regavo madu bara iji ni baruon iji mukorigia agoikfuon.

6

Am ga eofjaf ijiebuon vuak ijin

¹ Am iji jan e Bomana iji jame fu ma vierafenva ijefuon nika eofjon mukorigia igiaf. Regavo iji fuka unam ma ijefuon ja ijeg rek.

²⁻³ Regavo e Mosis fu akai fuon fu muinma ijia fun visume kuin asie ga asoijon mukorigia igiaf. Regavo erar fu eofjaf fuon mukorigia igiakma fu

eofijaf fuon ijiena ma fivaknum vo ire ma kafo bu fuon rek. Regavo madu fu moikigia tavan jaoijor fivakno kuin.

⁴ Regavo asoifijaf iji ni faif. Jab uri afjon vuak ise kafo ga ire ise kafo buon rega bu bomana isediak. Regavo nika kuriaireknum mukorigia samuagdiaknum uguar ma ijia kuardiaga bu uri unam ma ijia Jesu Kurais jame ma vierafef.

E iji e kafobuon ik reoijo ijiga e mamkanuk ijiebuon vuak ijin

⁵ Regavo e iji ja e kafobuon ba mon ik rejo iji nika ik irerag iji ja rekfuon ijiesugin oi besum vierafene ejon mamkanuk ijiebuon ik ref. Regavo nika bu agordiaknum vo mukorigia igiaf. Revo madu ik irerag bu ja kuardiakva ni iji oijmiam e ik ijin reknum vierafero ik iji ja Jesu Kuraison ik rejero ijeg vierafef.

⁶ Regavo madu ja buon ik rekva iji jab uri vierafero ja nifak buon ijia ik reoijga bu ja giaknum vo bu jon oimarkro jab ijeg vierafene ik reok. Regavo ni vierafe. Ja e mamkanuk jon ijiebuon ik reoijo iji ja madu Jesu Kuraison ik reoij. Regavo God fun usube ijeg vierafenma ijefuon nika oijon fok ijekma ik ijin ref.

⁷ Regavo ja e kafobuon ik reokva nika oimarknum buifuon ik ref. Ijefuon maiji ja ma ema ijiebuon ik rejo bakin revo ja E Bomana ijefuon ik rej.

⁸ Regavo ni vierafef eraneb ja e kafobuon ba mon ik rejo ga eraneb ja monfuon ik rejo iji E Bomana fuka ik jon ma iji ja reoijo ijefuon unam ma kafo roib rediak.

⁹ Regavo e mamkanuk iji ni e iji bu jon ikrejo iji unam izeg bu ja igiavo ijeg jak una bu mukorigia samuagdiaf. Regavo jab uri e iji kam vajai fian vajiakfuon iji visume kuardiak. Regavo ni vierafe fu E Bomana jon varur gufia fino ijar ja abevo e iji bu joifuon ik rejo iji besum samuagdiam. Regavo tavan rad fu e mamkanuk iji abevo e iji buifuon ik rejo iji fok fu kege besum mazime ise buon giak.

E fok God ma vierafejo iji no mukorigia kana-fume samuaikin no kaven ise ijiena bijaikfuon ijin

¹⁰ Regavo vuak buin iji nika darokma E Bomana ijiena besum mazime kuaga fu daro fuon iji abe ja miak.

¹¹ Regavo ni sinuom iji ja vajai samuanamik-fuon iji God fu vajiamo iji kege saf. Ijefuon maiji sinuom ijieb kaven ise Setan fu tavan kafo ja biesiakva ja ijia kege rarekfuon.

¹² Regavo ni vierafe no ema ijiena bijaivo bakin revo noka e mamkanuk e ka ise iji moik kafokafo samuavo ijigam kaven ise iji ka ma darokin iji bu moik igefuon ise iji samuavo ijiena bijaiv. Revo madu no kaven ise iji bu varur gufia karine ise kafokafo rejo ijiena bijaiv.

¹³ Ijefuon ni uri sinuom irerag ja vajai samuanamikva God fu vajiaima ijin kege saf. Ja sinuom ijin kege sakva tavan kafokafo ijia kaven ise Setan fu jana bijaikma jaba fu game juk. Regavo jaka uri giriesame funa bijaikin radkma ijia jar rarme Setan asime vek irek.

¹⁴ Ijefuon ni uri giriesame samuaf. Regavo Godon vuak ma iji a fainma iji nika abe madar igeg abese. Regavo on a nakikmazak maturai ga

ma ijesugin reoino iji abe ire be gigikin igeg guge on iji okuramne.

¹⁵ Regavo madu vuak ma iji ja e roin kuardiako bu afuime karioijo iji abe diak surif igeg same samuaf.

¹⁶ Regavo tavan bog ni jon ja God ma vierafejo iji abe darer igeg nakaif. Ijefuon maiji darer jon ijar Setanon juaf uikin iji bu mian igeg naine ja iremdiakuai roko ijin kege bijia udakfuon.

¹⁷ Regavo ni unam izeg God fu tavan rad ise nuvuon ijia karaunuokfuon iji abe nigen jon ijia at gigikin igeg abesef. Regavo ni madu Godon vuak iji Kaven Akai ijar abe kuardamo iji abe kaki ka uikin igeg anu kunaif.

¹⁸ Regavo ire fok ja rekva iji ni arega Kaven Akai ijar nijaidaga ni ijia jame sirimamef. Ijefuon jab dazme karikfuon gavo jaka uri samuaknum karik. Regavo tavan kafokafo ijia ja sirimamejo ijia ni e iji God ma vierafejo ijiebuon sirimamef.

¹⁹ Regavo jon ja sirimamejo ijia ni nuifuon sirimamega God fu vuak ma ijesugin vierafe vajiekin. Fu vuak ma ijesugin vierafe vajiekin tavan iji na anerene vua kuaivo ijia naba juk gavo naka Godon vuak ma ijefuon anej ma iji abe visume kuaiga e uruvana bu faikfuon.

²⁰ Ijefuon maiji naiji na e be Jesu Kuraison fateroin ijia vuak fuon abe e roin kuardiav. Regavo iviakma na dibur fijo ijefuon ni nuifuon sirimamega naba jukgavo naka vuak ma iji abe darokma kuaikfuon.

For fu radkma anadiainma ijin

²¹ Taikikas fu uviainuvuon be no bomana oijmavo iji fu nona ma vierafeknum E Bomana ijefuon mukorigia ik reoin. Ijefuon fur vuak nun ga irerag fok na reoijo ijin abe ja kuardiaga ja vierafekfuon.

²² Ijefuon na kuaga fu jon vuakdo fur igia irerag no rejo iji abe kuardiaknum vo fur ja ejafiaga jon ja ma vierafejo iji fu girekfuon.

²³ Regavo na kaifnuvuon bu jana besum Kurais ma vierafejo ijiebuon sirimamej. Na sirimamega God Asoinuvuon ijigam E Bomana Jesu Kurais kiaga bu ma vierafejo ijin abe bu miaga bu buon mukoi oijmanamiknum afuim karik.

²⁴ Na vierafe God fu e iji bu tavan bog E Bomana nuvuon Jesu Kurais ba oijma daturagavo bum oijmamevako iji ma rediame mukorigia samuagdiakfuon.

Godon Vuak Ma Ijin
The New Testament in the Namiai Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Namiai (Barai) long
Niugini

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Namiai (Barai) (Namiae)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

05fbd25c-4000-5e47-9a8b-38bd704120d6